

Az Országos Levéltár kutatótermének első freskója ^[1]

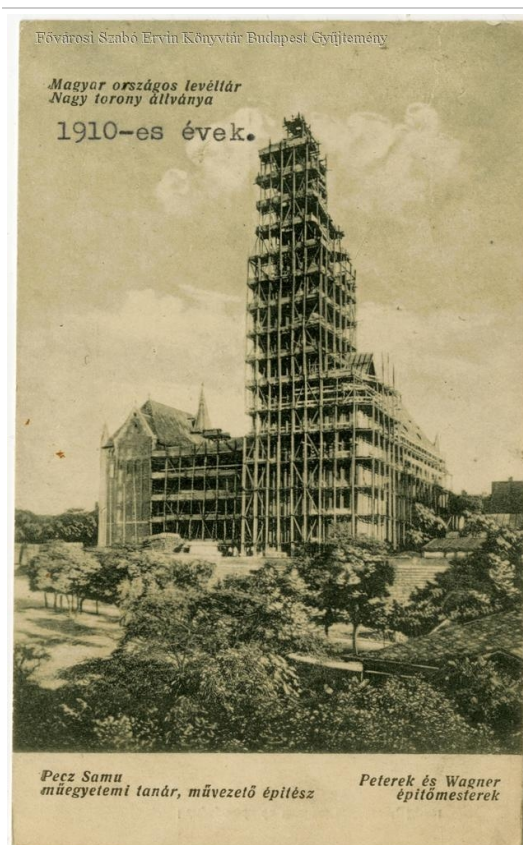
1915. december 4-én a belügyminiszter szerződést kötött Révész Imre festőművésszel, hogy az új Országos Levéltár kutatótermébe történelmi tárgyú festményt készítsen. A kép elkészült, de – az épületdíszítés koncepcióváltása miatt – soha nem került a levéltárba. Az alkotás napjainkban már ismeretlen helyen lappang, és a nagyközönség nem is tudja, hogyan nézett ki a festmény.

A levéltári kutatóterem első díszítése

Az 1756-ban létrehozott *Archivum Regni* alapjain, de tulajdonképpen új intézményként 1874-ben jött létre az Országos Levéltár. A történettudományi forrásórzőhely a belügyi tárca épületének számos - idővel egyre több - helyiségében működött. Az elhelyezési körülmények elégtelen volta miatt szinte a kezdetektől arra törekedtek az intézmény vezetői, hogy a levéltári dolgozók és a kutatók új, önálló épületben, a mindennapi szakmai tevékenység számára méltó környezetben végezhesék munkájukat.

A szakmai és a politikai akarat végül 1911-ben találkozott végleg össze, ekkor a *Khuen-Héderváry Károly* miniszterelnök által vezetett kormány úgy döntött, hogy a levéltár új épületét kiemelt középítkezésként valósítják meg. A terveket *Pecz Samu* műépítész készítette, haláláig ő vezette a kivitelezést is, munkatársa, majd utóda *Nagy Károly* műépítész volt. A munkálatokat 1913 tavaszán kezdték meg, és 1916. május elsején fejezték volna be, a háborús viszonyok miatt az épület végül csak 1918-ra készült el, berendezése és elegáns díszítése pedig csak 1929-re vált teljessé.

A levéltár új épületének építéstörténetét a levéltár munkatársai (pl. *Dóry Ferenc*, *Borsa Iván*) foglalták össze, a kutatóterem eredeti díszítéséről azonban csak *Patakiné Kósa Éva* tett említést. A tervezéskori szándékok szerint csak a kutatóterem két főfalára került volna egy-egy alkotás, ezek egyikét *Révész Imre* művész festette volna meg. A kép ugyan elkészült, de azt a művész a Képzőművészeti Főiskola könyvtárában helyezte letétbe 1924-ben. A jogutód Képzőművészeti Egyetemen azonban sem a képről, sem a letéti eljárásról nem rendelkeznek semmiféle adattal, így az épülettörténetnek ez a fejezete megíratlan maradt.

Az ez ideig egyetlen ismert kép az épülő levéltárról
(Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Budapest-képtárház)

A művész életrajza

Csebray Imre Károly Sátoraljaújhelyen született 1859. január 21-én. Két nappal később reformátusnak keresztelték meg, mert evangélikus édesapja, *Csebray Károly* a helyi református leánynevelőben volt tanító. Édesanyja *Lois/Loysch Paulina*, testvérhúga *Margit Karolina* (1860-?) volt. A gyerekek szülei válása után postamesterként dolgozó anyjuktól, Nagyszőlősen nevelkedtek. A leány később követte édesanyja foglalkozását, a fiú Debrecenben járt gimnáziumba és az alföldi vásárokon már ekkor parasztkaraktereket rajzolt. 1873-1875 között a Bécsi Művészeti Akadémia hallgatójaként litográfiát tanult, 1878-1879-ben a Képzőművészeti Főiskolán Székely Bertalan tanítványa volt, majd állami ösztöndíjjal újabb három éven át ismét a bécsi akadémián tökéletesíthette tudását, ahol már 1879-ben elnyerte az akadémia díját.

1881-ben már Révész Imreként írta alá *Udvarlók* című képét, két év múlva hivatalosan is kérvényezte nevének megváltoztatását.

Révész Imre: Udvarlók / Egy kérdés (1881)

1882-ben *Csárdai jelenet* című művével indult és nyert a Munkácsy-pályázaton, a képet Erzsébet királyné vásárolta [popup title="meg" format="Default click" activate="click" close text="A Munkácsy által kitűzött 6000 frankos díjra a bírálók három művet jelöltek ki: Baditz Ottótól »A pellegér«, Révész Imrétől »Csárdai jelenet« és Vágó Páltól »A menekültek« című festményeket, melyeket aztán Párisba küldtek, hogy Munkácsy maga döntsön. A művész már határozott és a fiatal Révész Imre művét, a csárdai jelenetet választotta ki, melyen egy vén paraszt járja egymaga a táncot széles kedvvel a csárda közepén, s eredeti magyaros alakú csoportozat veszi körül, nevetve nézve az öreglegény nagy vígságát. [...] Munkácsy már értesítette a képzőművészeti társulat igazgatóját határozatáról, s többi közt ezeket írja: »Mind a három szép tehetségre mutat, amiért is nem merem egyedül ítéletet hozni fölöttük, s meghíttam Bonnat és Chaplin kollégáimat, kiknek összevágó nézeteihez a magamét csatolva, a díjat a 'Csárdai jelenet' című műnek ítéljük oda. Most tehát csak arra kérem tisztelt igazgató urat, lenne szíves az illető fiatal művész minél előbb értesíteni, hogy haladéktalanul jöjjön, és megkezdett tanulmányait folytassa.«" Vasárnapi Újság, 30. évf. 3. sz. 1883. január 21. 43.]. Az ifjú festő a Munkácsy-díj első nyerteseként Párizsba utazott, ahol három éven át a nagy művész mellett tanult és dolgozott. 1884-ben festette meg *Petőfi a csárdában* című képét, később, 1900-ban az ő festményeivel és grafikáival illusztrálták az Atheneum kiadásában megjelent *Petőfi Sándor összes költeményei* című kétkötetes művet. A művész talán leghíresebb/legismertebb alkotása az 1899-ben megfestett *Panem* .

Révész Imre: Panem (1899)

A művész még bécsi diákkorában ismerte meg *Kürbis Filep* festőművészt, akinek *Hermina* nevű festőművész lányát 1884. augusztus 31-én, Nagyszőlősen vette feleségül. Házasságukból két leánygyermek született.

Révész Imre 1904-től a budapesti Képzőművészeti Főiskola oktatója volt, 1918-ban a nagybányai művésztelepen tanított, 1920-tól 1932-ig a kecskeméti művésztelep vezetőjeként tevékenykedett. Az 1930-as években látása megromlott, feleségének 1939. évi halála után 1941-ben Tabódyné Révész Klára-Hermina lányával gyermekkorának színhelyére, Nagyszőlőre költözött, ahol 1945. február 3-án - a háborús események következtében - elhunyt.

Thallóczy Lajos baráti körében

Révész Imre bécsi tartózkodása óta *Thallóczy Lajos* (1857-1916) történésznek, a bécsi közös pénzügyi levéltár igazgatójának belső baráti köréhez tartozott.

Thallóczy a saját lakásán teremtett meg egy sajátos világot az 1890-es évek elején, ahol bentlakók és bejárók élvezhették a társadalmi konvencióktól mentes barátság, a vaskosság és a szellemi együttlét örömeit: „az illedelmes viselkedési szokások, udvariassági formák betartása a vacsorákon hiányzott. Sokkal inkább a fesztelenség igénye, a diák- és férfi-összejövetelek szelleme lengte be a házat. A tabuk áthágásának szokása, a vulgáris kifejezéseknek kedvezése elsősorban a házigazda személyéből fakadt, különösen, amikor nem volt valamilyen magasabb rangú vendég is hivatalos az étkezésre .” Révész Imre mint ifjú művész volt bejáratos ebbe a körbe, sőt, *Túry Gyula* festőművésszel együtt többször elkísérték balkáni útjaira Thallóczyt, és illusztrációkat készítettek az úti beszámolóhoz. (Például a „Deli” álnéven írt a *Gyepűn innen, gyepűn túl!* című, 1898-ban megjelent műhöz.) Fennmaradtak Révész Imrének olyan levelei is, amelyet a Büzérnagyhoz címzett, és amelyben a bécsi társaság után [popup title="sóvárog" format="Default click" activate="click" close text="Országos Széchényi Könyvtár (OSZK), Kézirattár, Fond XI/830. Thallóczy Lajos iratai. Révész [Imre] Thallóczy Lajoshoz. (6 levél)."].

Ennek a baráti körnek volt tagja *Csánki Dezső* országos levéltárnok, továbbá *Károlyi Árpád*, a bécsi Házi, Udvari és Állami Levéltár igazgatója is. Ez az ismeretség nagyban, ha nem éppen kizárólagosan járult hozzá ahhoz, hogy a budapesti levéltár épületének elkészítésében részt vevő levéltári vezetők barátjukat bízzák meg a tervezett történelmi festmény elkészítésével.

Révész Imre megbízatása

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök-belügyminiszter az Országos Levéltár új építkezésének kivitelezése érdekében 1911-ben létrehozott egy szakbizottságot, majd „a szorosán vett építkezési ügyek ellátására” 1912 nyarán egy külön építési bizottságot is. A megalakuláskor az építési bizottság elnöke Horváth Emil államtitkár, tagjai többek között *Bosnyák Zoltán* miniszteri tanácsos, *Szaplonczay Mihály* számvevőségi igazgató, Csánki Dezső miniszteri osztálytanácsos, országos levéltárnok, továbbá a pénzügyminisztérium és a kereskedelemügyi minisztérium képviselői voltak .

A nagy szakbizottságból meghívást kapott Thallóczy Lajos és Károlyi Árpád is, de ők gyakran kimentették magukat az értekezleteken való részvétel alól. Csánki Dezső, aki hamarosan a levéltár főigazgatója is lett, számos levélben tájékoztatta Thallóczyt és általa Károlyit az építkezés ügyeiről is .

Csánki 1913. január 23-án arra kérte Thallóczyt, hogy a következő bizottsági ülésre feltétlenül jöjjenek el, mert a kutatótermi festmények kérdésében is szükség van egy befolyásos pártolóra: „*Pecz Samu épp most járt nálam és jelezte, hogy az Orsz. Levéltár teljesen kész terveit és az ezekre vonatkozó költségvetést a jövő kedden hozza be Horváth Emil államtitkár úrhoz, aki megígérte neki, hogy a jövő péntekre (jan. 31.) az építési bizottságot a tervek és költségvetés tárgyalására egybehívja. Pecz nagyon szeretné és természetesen én is, hogy erre az ülésre úgy Te, mint Árpád lejönnétek, és azért erre igen kérek benneteket. Pecz különösen azért óhajtáná jelenlétedet, hogy amennyiben a költségvetés alkalmából az épület homlokzatára szánt mellszobrok és a kutatók szobájába szánt két nagy festmény szóba kerülne, legyen egy befolyásos bizottsági tag, aki ezeket védelmébe vegye. Mert én egyedül úgy tűnnék fel, mint aki pro domo beszél.*” Sajnos az 1913. évi építési bizottsági jegyzőkönyvek egy híján egyelőre lappanganak, így éppen a kezdeti történésekről ennél több ismerettel nem rendelkezünk. A későbbiekből következtethető ki, hogy Révész Imre több vázlatot készített, azok közül a belügyminiszter választott.

Az építési bizottság 1914. augusztus 12-éi ülésén felolvasták a belügyminiszter 4518/1914. számú leiratát, amelyben más tárgy mellett „hozzájárult az új épületbe tervezett freskók közül a kivitelre javaslatba hozott vázlatához és a tervező művész megbízásához”. A bizottság „az intézkedéseket tudomásul vette, egyben felterjesztést tesz a belügyminiszter úr Önagyméltóságához, hogy Révész Imre festőművész, budapesti lakost a bemutatott freskóvázlatok közül alkalmasnak talált vázlat elfogadásáról saját hatáskörében értesíteni s a részletes terv bemutatására felhívni méltóztatassék.” - áll a testület jegyzőkönyvében . 1914. augusztus 26-án a bizottsági elnök a jegyzőkönyvet felterjesztő kísérőlevelében felhívta a belügyminiszter figyelmét, hogy „elfogadás végett tisztelettel előterjesztem a bizottságnak azt a javaslatát is, hogy a kutatóterembe tervezett 2 freskó közül az egyik falra tervezett vázlat elfogadásáról a tervező Révész Imre festőművész, budapesti lakost

közvetlenül értesíteni és nevezettet a részletes terv bemutatására felhívni méltóztatassék. A bizottságban ugyanis az az álláspont jutott kifejezésre, miszerint tekintettel arra, hogy az építési munkák elfogadásáról az ajánlattevők közvetlenül Nagyméltóságodtól nyertek értesítést, a jelen esetben is ajánlat elfogadásáról lévén szó, a bizottság a döntés közlésére nem tarthatja magát illetékesnek ."

A belügyminiszter 1914. szeptember 9-én értesítette döntéséről Révész, a levélből egyúttal az is világossá válik, hogy kinek a véleménye befolyásolta a miniszteri határozatot: „Az új Országos Levéltár kutatótermének egyik oldalára tervezett freskó elkészítése iránt Thallóczy Lajos b. t. t. úr Ó Nagyméltóságával folytatott megbeszélések alapján bemutatott vázlatrajzok közül az új Országos Levéltár építési bizottsága javaslatának figyelembevételével azt a kisebbik és a színezés tekintetében is megfelelő vázlatot fogadta el, amely egy történetkutató tudóst ábrázol, ki előtt Magyarország nagyjai - előtérben Mária Terézia királynővel - megjelennek. Ehhez képest felkérem Nagyságodat, hogy a díjazás megállapítása, illetve a szerződés megkötése céljából ajánlatát hozzám mielőbb beadni szíveskedjék." Minderről az építési bizottság elnökét is tájékoztatták .

Révész Imre hamarosan válaszolt, datálatlan levele már szeptember 19-én beérkezett a belügyminiszterhez. Levelében vállalta, hogy két év alatt elkészíti a festményt, amelyért három részletben összesen 12 000 korona tiszteletdíjat kért. **(Lásd az 1. forrást!).**

A belügyminiszter már szeptember 24-én megküldte az ajánlatot az építési bizottságnak, hogy nyilvánítson arról véleményét. Az építési bizottság fél év múlva, 1915. március 13-án tartott ülésén „Ónagyméltóságától 2 leíratot kapott, melyek egyikében [...] kijelentette, hogy a kutatóterem egyik oldalára tervezett freskó vázlatrajzai közül a bizottság javaslatának elfogadásával a történetkutató tudóst ábrázoló rajzot fogadta el, - aki előtt Magyarország nagyjai, élükön Mária Terézia királynővel - jelennek meg." A bizottsági elnök arról tájékoztatta a belügyminisztert, hogy „az építkezési bizottság a kutatóterem falára tervezett freskóra vonatkozólag Révész Imre festőművész által tett és Nagyméltóságod által véleménynyilvánítás végett leküldött 12 000 koronás árajánlatot az ajánlattevő részéről megjelölt fizetési feltételekkel együtt elfogadhatónak találta, egyúttal pedig azt a javaslatát terjeszti elő, hogy a szerződés megkötése iránt intézkedni és a freskót már most megrendelni méltóztatassék ."

Csánki 1915. március 16-ai levelében számolt be Thallóczynak a bizottság üléséről és Révész Imre megbízatásáról: „A Révész történeti képét a bizottság ez üléséből megrendelte. Ehhez persze még a belügyminiszter jóváhagyása szükséges, ami bizonyára meglesz. A Révész által kért fizetési feltételekhez is hozzájárult a bizottság. Nézetem szerint tehát Révész most már hozzáfoghat a kép megtervezéséhez. Természetesen velünk érintkezésben ."

A belügyminiszter 1915. április 21-én kelt, 12267. számú rendelkezése szerint a betervezett vázlatok alapján Révész Imre festőművészt kérték fel a munka kivitelezésére.

Csánki ugyanazonnap hosszú levelet intézett Thallóczy Lajoshoz, részletesen kifejtve álláspontját a levéltár tornyára és épületére kerülő címerekről és szobrokról, kérve Thallóczy véleményét és tanácsát is. Ez alkalommal a kutatóterembe tervezett két festmény témájáról is említést tett: „Az alkalmat felhasználva röviden áttérek a kutatószoba egyik falára tervezett képre is, mely, mint ismeretes, egy író történettudóst ábrázolna, aki előtt a magyar történelem legfőbb alakjai elvonulnak. E képen előtérben Mária Terézia áll. Kíváncsún látszik azonban, hogy ezen a képen Habsburg királyaink legnagyobb történelmi alakja, I. Ferenc József is helyet foglaljon. A másik képre ugyanis az épület záróköletételének actusa tervezetik s alig valószínűség, hogy ezen Ő Felsője, még ha él is (mit Isten adjon) megjelenhetne. S ekként az ő nagy és szeretett alakja mindkét képről kimaradna; aminek nem szabad megtörténni ."

Az építési bizottság 1915. június 24-én tartott ülésén a bizottság tudomásul vette a belügyminiszter döntését a freskó elkészítéséről és Révész Imre ajánlatának elfogadásáról, erről másnap kelt levelében Csánki Dezső is értesítette Thallóczy Lajost .

Pecz Samu 1915. szeptember 17-én felterjesztette a belügyminiszterhez azt a szerződést, amelyet a miniszter Révész Imre művésszel kötne a kutatótermi freskó elkészítésére. A miniszter a szerződést jogi véleményezésre megküldte a Jogügy-igazgatósághoz, amely október 20-án megküldött válaszában csak a bírói illetékesség szempontjából egészítette azt ki.

Ezt követően a belügyminiszter helyett Némethy Károly államtitkár és Révész Imre - Pecz Samu és Nagy Károly tanúk jelenlétében - 1915. december 4-én aláírták a szerződést, amit a miniszter december 13-án jóváhagyott. A festőművész kötelezettséget vállalt arra, hogy „az általa készített és az építőbizottság javaslata alapján a belügyminiszter által 12267/1915. eln. szám alatt elfogadott vázlatrajznak megfelelőleg, a képet, mely egy történetkutató tudóst ábrázol, ki előtt Magyarország nagyjai, előtérben Mária Terézia királynővel megjelennek, 1917. évi május hó 1-ig teljesen elkészítve, a falra elhelyezve, az építőbizottságnak" átadja és „a képet a művezetőség által megadandó körvonalak szerint freskószerűen, vászonra festve és faramára erősítve, az épület falára megfelelően" elhelyezi.

Az összes művészeti munkáért a belügyminiszter 12 000 korona megfizetését vállalta úgy, hogy 3000 koronát a kép festése előtt, 3000 koronát a munkálatok megkezdődése után egy évvel, 6000 koronát pedig a kép befejezése és elhelyezése után fizet ki. 1916. január 9-én az első részletet ki is fizették. **(Lásd a 2. forrást!).**

Révész Imre kérésére Pecz Samu 1917. február 22-én ismét Sándor János belügyminiszterhez fordult a festmény ügyében, kérve az újabb részlet kifizetését. „Miatán a szerződés 1915. évi december hó 4-én kötött meg és a festőművész a festmény munkálatait azonnal meg is kezdte, tehát a szerződésben kikötött egy év lejárt, továbbá, mivel a munkában levő képet dr. Csánky Dezső orsz. főlevéltárnok ő Méltósága és dr. Károlyi Árpád, a bécsi udvari levéltár nyug. igazgató ő Méltósága, valamint alulírott művezető építész megtekintette, s arról mindhárman meggyőződhetek, hogy a szóban levő festményen a munkának több mint fele elkészült, bátor vagyok a festőművész részéről kért II. részlet fejében 3000 korona kiutalványozását javasolni. A festőmunka előrehaladásának megállapítása céljából való megtekintés az egész építőbizottság részéről, szerény nézetem szerint, elmaradhatna, mert e tárgy egyedül nem eléggé fontos arra, hogy emiatt érdemes lenne más tárgy hiányában, már most, egy építőbizottsági gyűlést egybehívni." **(Lásd a 3. forrást!).** A második részletet 1917. március 12-én ki is fizették.

Mi készül a műteremben?

Az 1854-1921 között megjelent Vasárnapi Újság cikkei és képanyaga a korszak kimagasló, sok esetben hiánypótló forrása. A kortárs művészvilág tevékenységébe engedtek bepillantást a műtermi beszámolók („Művészek otthonukban"; „Mi készül a műteremben?"). 1919-ben a Képzőművészeti Főiskola hat festőművészének műhelyében folyó munkáról tudósított Paál Jób: „Az Andrássy úti képzőművészeti iskolában szintén hidegek a műtermek. Csak néha kerül fa a kályhába. Ilyenkor azután még szorgalmasabban folyik a munka. Révész Imre egy fiatal is megszágyonító ambícióval dolgozik. Három nagyobb képe van munkában. Az egyik hatalmas vásznon az országos levéltár megrendelésére készül. Ez a kép a levéltár kutatószobájában nyer majd elhelyezést. A hatalmas vásznon az előtérben ül a kutató tudós, elgondolkozik és képzeletében felvonulnak sorra a magyar história nagy alakjai: Nagy Lajos, Mátyás, a tudós és az igazságos, Bocskay, Rákóczi Ferenc, Pázmány Péter, meg a többiek, akiknek lelkéből kell nekünk most erőt meríteni a nemzet újjászületésének nagy korszakában. A történelmi milieut feledtetik a művész többi képei. Ezeken él a magyar föld dolgos embere: az alföldi paraszt, akit kevés művész rajzol úgy meg, mint Révész Imre ."

A cikkben jelent meg az egyetlen kép, amely legalább részben bemutatja a majdnem kész alkotást, a tudósítás pedig az ábrázolt történeti személyekről is további információval szolgál. A fénykép eredetije ma magángyűjteményben található, amelyet most Sümegi György művészettörténész jóvoltából mutathatunk be. A látogatás alkalmával több felvétel is készült, egy másik beállítás kétféle kivitelezésben a Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Fényképtárában található.

A(z) Adobe Flash Player érték már nem támogatott

A kép további sorsa

A háborús viszonyok miatt a levéltár épületének befejezése jelentős késedelmet szenvedett. 1918-ra ugyan tető alatt volt az épület, de a belső munkálatokra már nem volt meg a szükséges forrás. A reménytelennek tűnő helyzetet Klebelsberg Kuno gróf aktív szerepvállalása segítette át a nehézségeken, aki nemcsak szóban, de tettekben is kimagasló támogatást nyújtott ahhoz, hogy a levéltár valóban „palotaként” szolgálja a nemzeti honvédelem, a kultúra ügyét. A nyugalmazott államtitkár Klebelsberg - aki 1917-től a Magyar Történelmi Társulat elnöke - első alkalommal az építési bizottság 1921. november 12-i ülésén vett részt. Az időpont nem véletlen, ő ekkor már bizonyára tudta, hogy hamarosan belügyminiszterként fogja az országos levéltár ügyeit irányítani (december 3-án lett miniszter). Amikor pedig a belügyi tárcát a vallás- és közoktatásügyi tárcára cserélte, magával vitte a levéltárügyet is (ami azóta szinte töretlenül kulturális és nem belügyi feladat). Klebelsberg 1922. június 16. és 1931. augusztus 24. között volt kultuszminiszter, és mint ilyen maradandót alkotott. A levéltár új épületének befejezését és méltó díszítését javaslataival, határozott döntéseivel és a szükséges források biztosításával érte el. Ennek azonban „áldozatul esett” Révész Imre alkotása, mert a miniszternek más elképzelése volt a belső díszítésről.

Kísérletképp zártkörű pályázaton négy fiatal művészt kért fel arra, hogy a levéltári falfestményekre vázlattervet készítsen. 1923. július 10-én *Szőnyi István, Prihoda István, Patkó Károly* és *Delé Antal* kapott személyes meghívót a szűk körű pályázatra, műveiket szeptember 15-ig kellett elkészíteni, amelyért fejenként 300 000 korona tiszteletdíjat kaptak. Október 23-án ült össze a Magyar Országos Képzőművészeti Tanács bizottsága, hogy a beküldött pályaműveket elbírálja. A résztvevők bár dicséretesnek tartották a szándékot, hogy fiatal művészek megmérettessenek, de az eredmény messze volt az elvárttól, ezért úgy döntöttek, hogy Székely Bertalan és Lotz Károly hagyományait követő, már befutott művészeket kérnek fel a munka elvégzésére. Ekkor merült fel először *Dudits Andor* neve is, aki aztán 1924-1929 között megfestette a levéltár szekcióit. Csánki Dezső az értékelés alkalmával kifejtette, hogy célszerű lenne, ha a bizottság az eredeti tervnél maradna, és csak a kutatóterem két nagyobb falmezőjére kerülnének a freskók, a többi dekoratív, iparművészeti díszítéssel lássák el. Javaslataival a bizottság egyetértett, de végül nem ez történt.

1923. augusztus 22-én Révész Imre kérvénnyel fordult Klebelsberghez, hogy a kép utolsó részletét fizessék ki, és akkor ő a képet átadja: „A 12667/1915. sz[ám] a[llat]t] a m. kir. Belügyminisztériumtól az Országos Levéltár kutatóterme számára egy freskónemű kép elkészítésére nyertem megbízást. A közbejött nehéz idők válsága miatt a kép átvétele még ma sem történt meg, illetőleg éppen most megy végbe. A megbízás feltételei szerint a mű tiszteletdíjának egy részét már felvettem és most, mikor művem teljesen kész s az átvétel is folyamatban van, esedékessé vált a hátralévő rész, mely 6000 K, azaz hatezer koronát tenne ki békebeli értékben. Ez az összeg azonban névértékében ma nem jöhet tekintetbe, hiszen ma 6000 K arra sem lenne elegendő, hogy a képet a műtermemből rendeltetési helyére szállíttassam. Mivel az állam anyagi viszonyaira való tekintettel nem kívánhatom a 6000 K valorizált értékét, azon tiszteletteljes kéréssel járulok Nagyméltóságod elé, hogy kegyeskedjék tiszteletdíj fejében egy méltányos összeget megállapítani és annak kiutalását elrendelni.” **(Lásd a 4. forrást!).**

A miniszter - tájékoztatás és véleményes jelentés megtétele céljából - a kérvényt Csánki Dezső főigazgatóhoz továbbította, aki - nem túl sietve - november 12-én Nagy Károlytól kért felvilágosítást. Az építész az előzmények összefoglalása mellett emlékeztette a főigazgatót, hogy az 1923. július 4-én tartott miniszteri értekezleten „figyelembe véve a közbejött különféle körülményeket” e célra 200 000 koronát irányoztak elő. **(Lásd az 5. forrást!).** Csánki Dezső november 17-én nyújtotta be részletes jelentését az elmaradt részlet kifizetéséről, javasolva, hogy 300 000 koronát fizessenek ki a művésznek, mert a kérelem nem volt felrható neki, és amikor a miniszteri koncepció megváltozott, akkor már a képpel szinte teljesen elkészült: „az Orsz. Levéltár kutatótermébe szánt freskódíszítésnek Nagyméltóságod által felvetett terve oly időből való, amidőn a nevezett művész megrendelt munkája a teljes befejezéshez közeledett.” **(Lásd a 6. forrást!).**

1924. január 8-án dr. Gerlőczy Károly miniszteri osztálytanácsos arról tájékoztatta Csánkit, hogy a miniszter engedélyezte a 300 000 korona kifizetését, egyúttal felkérte őt, hogy „a szóban forgó kép átvételére az Országos Levéltár egyik nagyobb helyiségében leendő ideiglenes elhelyezésére vonatkozólag a művésszel tárgyalásokat felvenni és ezek sikeres befejezése után hozzám jelentést tenni szíveskedjék.” **(Lásd a 7. forrást!).** Csánki január 22-én értesítette a jó hírről Révészt, kérve, hogy „méltóztatnék a kép átadásának módozatairól nyilatkozni. Ennek vétele után a nevezett összeg utalványozásáról intézkedni” fog. **(Lásd a 8. forrást!).**

Révész Imre 1924. április 21-én a kecskeméti művésztelepről válaszolt Csánkinak: „Van szerencsém tisztelettel arról értesíteni, hogy az Orsz. Magy. Kir. Levéltár kutatóterme számára festett képemért járó összeget (300 000 kor., háromszázezer koronát) - amelyet a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium engedélyezett - elfogadom. A kép az Orsz. Magy. Kir. Képzőművészeti Főiskola könyvtár helyiségében van letétben, ahonnan Radics Antal szertáros úrtól bármikor átvehető.” **(Lásd a 9. forrást!).** Az ügyiraton található belső feljegyzés szerint a kifizetésről a négy fiatal művésznek kiutalt ugyanakkora tiszteletdíj ügyiratán intézkedtek, a gondnok május 13-án az összeget elküldte a művésznek. Nem találtuk annak nyomát, hogy Révész Imre megrendelt és kifizetett képét végül a levéltárba szállították-e. Csak remélhetjük, hogy valahol lappang, és talán e cikk hatására ismét felbukkan és közkinccsé válik.

Köszönem illeti Szűcs György és Sümegi György művészettörténészeket, akik hasznos tanácsaikkal segítették anyaggyűjtésemet.

Források

1.

Révész Imre festőművész árajánlata Sándor János belügyminiszternek az Országos Levéltár kutatótermébe szánt festményről

Budapest, 1914. szeptember eleje

Nagyméltóságú

Sándor János

m. kir. belügyminiszter úrnak

Budapest

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Kegyelmes Uram!

Az új országos levéltár kutatótermének egyik oldalára tervezett kép elkészítése tárgyában f. évi szeptember hó 9-én kelt 6454. eln. számú leiratában foglalt felhívás alapján az ár megállapodhatására és a szerződés megkötötése céljából ajánlatomat következőkben terjesztem elő:

Kötelezem magamat, hogy az országos levéltár kutatóterme részére általam készítenendő és a 6454/elnöki szám alatti leiratban körülírt festményt a kutatóterem oldalfalának megfelelő méretekben a megrendelés napjától számítva két (2) év alatt elkészítem és utasítás szerint a helyszínén elhelyezem.

A festmény farámára erősített vászonra lesz freskószerűen festve, s így a terem falára megerősítve.

Ezen falfestményért, melyben már az előzetesen készített vázlatrajzoknak a díjazása is benne foglaltatik, kérném 12 000 kor. azaz tizenkettőezer korona tiszteletdíjat részemre kegyesen kiutalványozni, és pedig a következő tételekben:

3000 koronát a kép festésének megkezdése előtt (evvel a vázlatoknak készítése nyer egyúttal díjazást).

3000 koronát a kép festésének megkezdése után egy évvel, miután a festőmunkák előrehaladásáról az építőbizottság helyszínén meggyőződik.

6000 koronát, mint az utolsó részletet a festmény teljes befejezése és elhelyezése után.

Ajánlatom elfogadását kérve maradtam Nagyságodnak alázatos szolgája

Révész Imre

festőművész,

a rajztanárképző főiskola tanára

Az irat jelzete: MNL OL K-148-7012/1914 (1922. 14. t.) - Belügyminisztérium, Elnöki iratok. - Eredeti, kézzel írt, aláírással ellátott levél.

2.

Révész Imre és a Belügyminisztérium közötti szerződés az Országos Levéltár kutatótermébe szánt festmény elkészítésére

Budapest, 1915. december 4.

Szerződés,

mely egyrészről az építető m. kir. államkincstár nevében, a m. kir. belügyminiszter, másrészt Révész Imre festőművész, budapesti rajztanárképző főiskolai tanár között, Budapesten, I. ker. Bécsi kapu téren fekvő telken létesítendő országos levéltári épület kutatótermének egyik oldalára elhelyezendő kép elkészítésére vonatkozólag kötöttet.

1. §

Alulírott festőművész kötelezi magát, az általa készített és az építőbizottság javaslata alapján a belügyminiszter által 12267/1915. eln. szám alatt elfogadott vázlatrajznak megfelelőleg, a képet, mely egy történetkutató tudóst ábrázol, ki előtt Magyarország nagyjai, előtérben Mária Terézia királynővel megjelennek, 1917. évi május hó 1-ig teljesen elkészítve, a falra elhelyezve, az építőbizottságnak átadni.

2. §

Alulírott festőművész kötelezi magát a szóban lévő képet az épület terveiben feltüntetett méretekben s pontosan a művezetőség által megadandó körvonalak szerint freskószerűen, vászonra festve s egy farámára erősítve, az épület falára megfelelően elhelyezni, illetőleg megerősíteni.

3. §

Alulírott festőművész kötelezi magát, a festményt legjobb tudása szerint lelkiismeretesen elkészíteni, s a festéshez legjobb anyagot alkalmazni. Az anyag tartósságáért erkölcsi felelősséget vállal, s kötelezi magát, amennyiben az anyag fogyatékosága folytán a kép idővel kárt szenvedne, azt mindig díjtalanul helyreállítani.

4. §

Ha alulírott festőművész a szerződés bármely pontját nem teljesítené, minek megítélése az építőbizottságot illeti meg; az építetőnek jogában álland tőle a munkát bírói beavatkozás nélkül, saját hatáskörében elvenni, és a munka folytatását más festőművész által, az alulírott festőművész költségére és veszélyére teljesíttetni.

5. §

Építető m. kir. államkincstár nevében a m. kir. belügyminiszter kötelezi magát ezen festményért, melyben már az előzetesen készített vázlatrajzoknak a díjazása is benne foglaltatik, 12 000 kor., azaz tizenkettőezer korona kifizetésére éspedig a következő részletekben:

- a) 3000 kor., azaz háromezer koronát a kép festése előtt (evvel a vázlatok készítése is díjazva van.)
- b) 3000 kor., azaz háromezer koronát a festmény megkezdése után egy évvel, midőn a festőmunkák előhaladásáról az építőbizottság helyszínen meggyőződik.
- c) 6000 kor., azaz hatezer koronát, mint utolsó részletet a festmény teljes befejezése és elhelyezése után 3 hónappal, amidőn az építető bizottság a kép megfelelő voltáról meggyőződött.

6. §

Alulírott festőművész az érdembe hozott nyugtákon, vagy nyugta gyanánt benyújtott számlákon a nyugtatónyelű bélyegilletékeket és jogügyleti illetéket a bélyeg- és illetékszabályok 9. és 101. tételei, valamint az 1881. évi XXVI. t.cikk 6. és 10. §-ai értelmében viselni és leróni, illetőleg az 1901. XIV. t.-cikk rendelkezése alá tartozó esetekben ezen illetékek levonását tűrni köteles.

7. §

Per esetére szerződő felek a pertárgy értékéhez képest alávetik magukat a budapesti központi királyi járásbíróóság, illetve a budapesti királyi törvényszék kizárólagos illetékességének.

8. §

Ezen szerződés két eredeti és két másolat példányban kiállítván, egy eredeti a belügyminisztériumnak, egy eredeti alulírt festőművésznek, egy másolat a művezető építésznek és egy másolat az építési ellenőrnek kiadatik.

Hitelesítés és megerősítés végett ezen szerződés a szerződő felek és két tanú által aláíratik. Kelt Budapesten 1915. évi december hó 4-én

Az építető részéről:

A vállalat részéről:

A m. kir. belügyminiszter helyett:

Dr. Némethy Károly

Révész Imre

államtitkár

P. H.

Előttünk:
Pecz Samu
Nagy Károly
tanúk

Az irat jelzete: MNL OL K-148-42883/1915 (1922. 14. t.) - Belügyminisztérium, Elnöki iratok. - Sokszorosított eredeti.

3.

Pecz Samu művezető építész felterjesztése Sándor János belügyminiszterhez

Budapest, 1917. február 22.

Nagyméltóságú

Sándor János m. kir. belügyminiszter, stb. úrnak,

Budapest

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Kegyelmes Uram!

Révész Imre festőművész, budapesti rajztanárképző főiskolai tanár, az 1915. évi április hó 21-én kelt 12267. eln. számú miniszteri leirat értelmében, illetve az 1915. évi december hó 13-án kelt 42883. eln. számú miniszteri rendelettel jóváhagyott szerződés szerint megbízást nyert az orsz. levéltár kutatótermének egyik oldalára elhelyezendő kép elkészítésére.

A szóban levő szerződés értelmében a kivétel alapjául bizottságilag elfogadott vázlatért járó első részletet, 3000 kor-t, Nagyméltóságod 1916. évi január hó 9-én kelt 42883-1915. eln. számú n[agy]b[ecsű] rendeletével már ki is utalta.

Révész Imre festőművész most azon kéréssel fordult az orsz. levéltár építészvezetőségéhez, hogy Nagyméltóságodnak javasolja a szerződésének 5. § b) pontja értelmében esedékessé vált újabb 3000 korona kiutalványozását. Az érvényes szerződésnek 5. § b) pontja szerint: „A II. részlet, 3000 korona a festmény megkezdése után egy évvel, midőn a festőmunkák előhaladásáról az építőbizottság a helyszínen meggyőződött, fizetendő ki.”

Miután a szerződés 1915. évi december hó 4-én kötött meg, és a festőművész a festmény munkálatait azonnal meg is kezdte, tehát a szerződésben kikötött egy év lejárt, továbbá, mivel a munkában levő képet dr. Csánky Dezső orsz. főlevéltárnok ö Méltósága és dr. Károlyi Árpád, a bécsi udvari levéltár nyug. igazgató ö Méltósága, valamint alulírott művezető építész megtekintette, s arról mindhárman meggyőződhetek, hogy a szóban levő festményen a munkának több mint fele elkészült, bátor vagyok a festőművész részéről kért II. részlet fejében 3000 korona kiutalványozását javasolni.

A festőmunka előrehaladásának megállapítása céljából való megtekintés az egész építőbizottság részéről, szerény nézetem szerint, elmaradhatna, mert e tárgy egyedül nem eléggé fontos arra, hogy emiatt érdemes lenne más tárgy hiányában, már most, egy építőbizottsági gyűlést egybehívni.

Nagyméltóságodnak kész szolgálója,

Budapest, 1917. február 22-én

Pecz Samu

művezető építész,

műegyetemi nyilv[ános] r[endes] tanár

Az irat jelzete: MNL OL K-148-6405/1917 (1922. 14. t.) - Belügyminisztérium, Elnöki iratok. - Eredeti, kézzel írt, aláírással ellátott levél.

4.

Révész Imre kérvénye Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszterhez

Kecskemét, 1923. augusztus 22.

Nagyméltóságú m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak

Budapesten

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Méltóságos Uram!

A 12667/1915. sz[ám] a[latt] a m. kir. Belügyminisztériumtól az Országos Levéltár kutatóterme számára egy freskónemű kép elkészítésére nyertem megbízást. A közbejött nehéz idők válsága miatt a kép átvétele még ma sem történt meg, illetőleg éppen most megy végbe. A megbízás feltételei szerint a mű tiszteletdíjának egy részét már felvettem és most, mikor művem teljesen kész s az átvétel is folyamatban van, esedékessé vált a hátralévő rész, mely 6000 K, azaz hatezer koronát

tenne ki békebeli értékben. Ez az összeg azonban névértékében ma nem jöhet tekintetbe, hiszen ma 6000 K arra sem lenne elegendő, hogy a képet műtermemből rendeltetési helyére szállíttassam. Mivel az állam anyagi viszonyaira való tekintettel nem kívánhatom a 6000 K valorizált értékét, azon tiszteletteljes kérelemmel járulok Nagyméltóságod elé, hogy kegyeskedjék tiszteletdíj fejében egy méltányos összeget megállapítani és annak kiutalását elrendelni.

Kérésem Nagyméltóságod kegyes jóindulatába ajánlva maradtam Nagyméltóságodnak alázatos szolgálója.

Kecskemét, 1923. aug. 22-én

Révész Imre s. k.

képzőművészeti főiskolai tanár

Az irat jelzete: MNL OL Y-1-679/1923 - Országos Levéltár, Általános iratok. - Géppel írt másolat.

5.

Nagy Károly művezető építész levele Csánki Dezső főigazgatónak

Budapest, 1923. november 12.

Méltóságos

dr. Csánki Dezső

h. államtitkár úrnak

a m. kir. orsz. levéltár főigazgatójának

Szerencsém van a f. évi szeptember hó 15-én 5709-1923. eln. szám alatt kelt és nekem rövid úton f. év november hó 12-én átadott vallásügyi miniszteri leiratban említett ügyben Méltóságodhoz intézett kérdésre vonatkozó tájékoztató felvilágosítást az alábbiakban megadni.

Az Orsz. Levéltár új épülete kutatóterme részére egy kép megfestésére *Révész Imre* festőművész, budapesti rajztanárképző főiskolai tanár úr nyert megbízást még 1915. évben, az akkori m. kir. belügyminiszter úr Ónagyméltóságától, a 12267/1915. belügyi eln. szám alatt elfogadott vázlatrajz alapján, mint azt az idemellékelt szerződési másolat is igazolja.

Mint a m. kir. belügyminisztérium 1916. január 9-én 42883. eln. szám, illetve 1917. március 12-én 6405. eln. szám alatt kelt leiratok igazolják, *Révész Imre* festőművész úr - tudtommal - mindkét alkalommal egyenként háromezer, összesen tehát hatezer kor. tiszteletdíjat kapott.

A mellékelt szerződés értelmében a festmény elkészültekor még hatezer (6000) korona lett volna esedékes, amely összeg helyett - mint bizonyára Méltóságod is emlékezni fog - a f. évi július hó 4-én tartott miniszteri értekezleten, figyelembe véve a közbejött különféle körülményeket, e célra méltányosan 200 000 korona irányoztatott elő, amit igazol az akkor tárgyalt költségkimutatás III. csoportjának jóváhagyott 19. tétele.

Méltóságod kész szolgálója

Budapest, 1923. november 12-én

Nagy Károly

művezető építész

műegyetemi tanár

Az irat jelzete: MNL OL Y-1-679/1923. - Országos Levéltár, Általános iratok. - Eredeti, kézzel írt, aláírással ellátott levél.

6.

Csánki Dezső főigazgató levele Klebelsberg Kuno belügyminiszterhez

Budapest, 1923. november 17.

Nagyméltóságú

Dr. gróf Klebelsberg Kuno

vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Úrnak

H[elyben]

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

F. évi november hó 15-én kelt 5709/1923. eln. sz. rendeletére van szerencsém Nagyméltóságodnak az alábbiakban jelentést tenni.

A m. kir. belügyminiszter az építető m. kir. államkincstár nevében 1915. évi december hó 4-én szerződést kötött Révész Imre festőművésszel, a budapesti rajztanárképző főiskola tanárával az Országos Levéltár új épületének kutatóterme számára megfestendő képre vonatkozólag, s a művész e munkára a 12267/1915. belügyi eln. sz. alatt elfogadott vázlatrajz alapján megbízást is nyert. A szerződés 5. pontja 12 000, azaz tizenkettőezer korona tiszteletdíjat állapít meg, amelynek első 3000 K-ás részlete a festés előtt, a második 3000 K a megkezdés után egy évvel esedékes, s végül a harmadik, 6000 koronás részlet „a festmény teljes befejezése és elhelyezése után 3 hónappal, amidőn az építető bizottság a kép megfelelő voltáról meggyőződött.”

Mint a m. kir. belügyminisztérium 1916. január 9-én 42883. eln., illetve 1917. március 12-én 6405. eln. szám alatt kelt leiratai igazolják, Révész Imre festőművész úr mindkét alkalommal egyenként 3000, összesen tehát hatezer kor. tiszteletdíjat vett fel a megállapított összeg első két részlete fejében. Minthogy a nevezett festőművésznek 1923. évi augusztus hó 22-én Nagyméltóságodhoz benyújtott, s % alatt mellékelt kérvénye szerint a kép régen készen várja az átvételt és elszállítást, a szerződésben megállapított hátralékos 6000 korona kiutalása esedékes volna, amely összeg helyett - amint Nagy Károly művezető építésznek f. évi november 12-én ez ügyben felkérésre hozzám küldött jelentése tanúsítja, a f. évi július hó 4-én tartott miniszteri értekezleten, figyelembe véve a közbejött változott viszonyokat, méltányosan 300 000, azaz háromszázezer korona irányoztatott elő, amit az akkor tárgyalt költségkimutatás III. csoportjának jóváhagyott 19. sz. tétele igazol. Ez összeg teljes joggal illeti a művészt, mert bár a képet az építésben közbejött akadályok miatt, tehát saját hibáján kívül, a szerződésben megszabott időre, 1917. május 1-re nem szállíthatta, az építőbizottság nem élt a szerződés 4. pontjában megszabott jogával, amely szerint „ha a festőművész a szerződés bármely pontját nem teljesítené, az építetőnek jogában állana tőle a munkát saját hatáskörében elvenni és a munka folytatását más festőművész által, az alulírott festőművész költségére és veszélyére teljesíttetni”. Viszont az Orsz. Levéltár kutatótermébe szánt freskódíszítésnek Nagyméltóságod által felvetett terve oly időből való, amidőn a nevezett művész megrendelt munkája a teljes befejezéshez közeledett.

Mindezen szempontokat mérlegelve van szerencsém Révész Imre festőművész úr kérvényét - amelyben tiszteletdíj fejében egy méltányos összeg megállapítását és kiutalását kéri - Nagyméltóságodhoz *pártolólag* felterjeszteni s legalábbis a nevezett művész részére előirányzott 300 000, azaz háromszázezer korona tiszteletdíj engedélyezését javaslatba hozni. S ha a művész, aki szóbeli jelentése szerint műterem-változtatás folytán a nagyméretű képet illetőleg nehézségekkel küzd, hajlandó volna a neki felajánlandó összeg fejében a képet átengedni, tisztelettel kérem Nagyméltóságod rendelkezését a kép átvételére s az Orsz. Levéltár egyik nagyobb helyiségében leendő ideiglenes elhelyezésére vonatkozólag.

Fogadja Nagyméltóságod stb.

Budapest, 1923. évi november hó 16-án

h. államtitkár

az Orsz. Levéltár főigazgatója

Az irat jelzete: MNL OL Y-1-679/1923. - Országos Levéltár, Általános iratok. - Fogalmazvány. Csánki november 17-én kiadmányozta a levelet, amelyet november 24-én küldtek el.

7.

Gerlóczy Károly miniszteri osztálytanácsos levele Csánki Dezsőnek, az Országos Levéltár főigazgatójának

Budapest, 1924. január 8.

A m. kir. vallás és közoktatási minisztertől

Méltóságos dr. Csánki Dezső úrnak,

h. államtitkár, az Országos Levéltár főigazgatója

Budapest

7248/1923. eln. szám

1923. évi november 17-én 679. szám alatt kelt felterjesztésére felhívom Méltóságodat, hogy Révész József [I] festőművész, képzőművészeti főiskolai tanár részére, az Országos Levéltár új épületének kutatóterme számára általa festett kép után járó tiszteletdíj fejében 300 000, háromszázezer koronát a Méltóságod rendelkezése alatt a Magyar Földhitelbank Rt-nél fennálló „Országos Levéltár művészi díszítésére szánt alap” terhére kiutalni és folyósítani méltóztatnék.

Felkérem egyben Méltóságodat, hogy a szóban forgó kép átvételére az Országos Levéltár egyik nagyobb helyiségében leendő ideiglenes elhelyezésére vonatkozólag a művésszel tárgyalásokat felvenni és ezek sikeres befejezése után hozzám jelentést tenni szíveskedjék.

Budapest, 1924. évi január hó 8-án

A miniszter rendeletéből:

Gerlóczy [Károly dr.]

miniszteri osztálytanácsos

Az irat jelzete: MNL OL Y-1-43/1924 - Országos Levéltár, Általános iratok. - Eredeti, kézzel írt, aláírással ellátott levél. A levél január 15-én érkezett be.

8.

Csánki Dezső főigazgató levele Révész Imre festőművésznek

Budapest, 1924. január 22.

Nagyságos

Révész Imre

festőművész úrnak

a Képzőművészeti Főiskola tanárának

Budapest

VII. Aréna út 58.

Múlt év augusztus hó 22-én a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr Ő Nagyméltóságához benyújtott kérvényére van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy az 1915. évi december hó 4-én kelt szerződés értelmében a m. kir. Országos Levéltár kutatóterme számára festett kép elkészítéséért járó tiszteletdíj hátralékos 6000 koronás részlete fejében a megváltozott viszonyokra való tekintettel a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 1924. jan. 8-án 7248/1923. eln. szám alatt kelt rendeletével 300 000, azaz háromszázezer korona folyósítását engedélyezte s egyben elrendelte a kép átvételére és az Orsz. Levéltár palotájában leendő ideiglenes elhelyezésére vonatkozólag Nagyságoddal folytatandó tárgyalások foganatosítását.

Felkérem azért Nagyságodat, méltóztatnék a kép átadásának módozatairól nyilatkozni. Ennek vétele után a nevezett összeg utalványozásáról intézkedni fogok.

Fogadja Nagyságod kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Budapest, 1924. jan. 19.

h. államtitkár stb.

Az irat jelzete: MNL OL Y-1-43/1924. - Országos Levéltár, Általános iratok. - Fogalmazvány. Csánki január 22-én kiadmányozta a levelet, amelyet január 28-án küldtek el.

9.

Révész Imre festőművész levele Csánki Dezső főigazgatónak

1924. április 21. Kecskemét

Méltóságos

Csánki Dezső

h. államtitkár úrnak

Budapest

Ez év jan. hóban hozzám intézett becses soraira van szerencsém tisztelettel arról értesíteni, hogy az Orsz. Magy. Kir. Levéltár kutatóterme számára festett képemért járó összeget (300 000 kor., háromszázezer koronát) - amelyet a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium engedélyezett - elfogadom.

A kép az Orsz. Magy. Kir. Képzőművészeti Főiskola könyvtár helyiségében van letétben, ahonnan Radics Antal szertáros úrtól bármikor átvehető.

Az összeget alábbi címemre kérem utalványoztatni.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Révész Imre

Kecskemét, 1924. ápril[is] 21.

Művésztelep

Az irat jelzete: MNL OL Y-1-43/1924. - Országos Levéltár, Általános iratok. - Eredeti, kézzel írt, aláírással ellátott levél.

Címkék:

[Archivum Regni](#) ^[2]

[Országos Levéltár](#) ^[3]

[Magyar Országos Levéltár](#) ^[4]

[Klebensberg Kuno](#) ^[5]

[Csánki Dezső](#) ^[6]

[Khuen-Héderváry Károly](#) ^[7]

[Thallóczy Lajos](#) ^[8]

Kiadás: 15. évfolyam (2015) 1. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/kuriozumok/az_orzagos_leveltar_kutatotermenek_elso_freskoja.html

Hivatkozások

[1] https://www.archivnet.hu/kuriozumok/az_orzagos_leveltar_kutatotermenek_elso_freskoja.html

[2] <https://www.archivnet.hu/cimkek/archivum-regni>

[3] <https://www.archivnet.hu/cimkek/orzagos-leveltar>

[4] <https://www.archivnet.hu/cimkek/magyar-orzagos-leveltar>

- [5] <https://www.archivnet.hu/cimkek/klebelsberg-kuno>
- [6] <https://www.archivnet.hu/cimkek/csanki-dezso>
- [7] <https://www.archivnet.hu/cimkek/khuen-hedervary-karoly>
- [8] <https://www.archivnet.hu/cimkek/thalloczy-lajos>